

วิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและปริมาณธาตุอาหารหลักและรอง
ที่พบในใบ และในดินที่มีผลต่อผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งของหัวมัน
สำปะหลังสดพันธุ์ระยอง 5 และพันธุ์ห้วยบง 60

: นส.วิจิตรา มหาอุดม 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างธาตุอาหารหลักและรองในดิน และในใบ ที่มีต่อ
ผลผลิตหัวมันสำปะหลังสด และเปอร์เซ็นต์แป้งของมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 5 และพันธุ์
ห้วยบง 60 ที่ระดับผลผลิตแตกต่างกัน ได้แก่ ผลผลิตต่ำ ปานกลาง และสูง โดยใช้ข้อมูล
การเก็บเกี่ยวผลผลิตปีที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกแปลงทดลอง เก็บน้ำหนัก
ผลผลิตหัวสด, ความสูง, น้ำหนัก ส่วนเหนือดินทั้งหมด, จำนวนหัวต่อต้น, ดัชนีเก็บเกี่ยว
และเปอร์เซ็นต์แป้ง และวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร ได้แก่ ในโตรเจน, ฟอสฟอรัส,
โพแทสเซียม, แคลเซียม, แมกนีเซียม, เหล็ก, ทองแดง, แมงกานีส, สังกะสี, และโซเดียม
ในดิน, ใบ และมันเส้นที่อายุมันสำปะหลัง 5, 7 และ 9 เดือน และวิเคราะห์มันเส้นที่ได้ใน
แง่คุณค่าทางโภชนาการเทียบกับมาตรฐานมันเส้นคุณภาพเกรดอาหารสัตว์

ผลการศึกษาพบว่า ชนิดและปริมาณธาตุอาหารในดินที่ปลูกมันสำปะหลังทั้ง
สองพันธุ์มีความสัมพันธ์กับผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้ง แต่ไม่สามารถบอกถึงแนวโน้มการ
เพิ่มขึ้นของผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งได้ อย่างไรก็ตามปริมาณธาตุอาหารในดินมีแนวโน้ม
ลดลง ยกเว้น อินทรีย์วัตถุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อมันสำปะหลังมีอายุสูงขึ้น

ชนิดและปริมาณธาตุอาหารในใบมันสำปะหลังมีความสัมพันธ์กับผลผลิตและ
เปอร์เซ็นต์แป้งสูงมาก โดยมันสำปะหลังแปลงที่ให้ผลผลิตสูงมีปริมาณธาตุแคลเซียม,
แมกนีเซียม, เหล็ก, ทองแดง, แมงกานีส และสังกะสีในใบสูง แต่มีปริมาณธาตุไนโตรเจน,
ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมในใบต่ำกว่าแปลงที่ให้ผลผลิตต่ำกว่า ผลการศึกษาแสดงให้เห็น
เห็นว่าธาตุอาหารรองในใบมีอิทธิพลต่อผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งของหัวมันสำปะหลัง
นอกจากนี้มันสำปะหลังพันธุ์ห้วยบง 60 ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ระยอง 5 ในทุกระยะการ
เก็บเกี่ยวมีปริมาณธาตุอาหารในใบสูงกว่าพันธุ์ระยอง 5 ทุกชนิด

ชนิดและปริมาณธาตุอาหารในมันเส้นมีความสัมพันธ์กับผลผลิตและเปอร์เซ็นต์
แป้ง แต่มีทิศทางไม่ชัดเจน โดยพบการเพิ่มขึ้นของธาตุไนโตรเจน, ฟอสฟอรัส และ
โซเดียม แต่ธาตุโพแทสเซียม, แคลเซียม, แมกนีเซียม, เหล็ก, ทองแดง, แมงกานีส และ
สังกะสี มีแนวโน้มลดลงเมื่อมันสำปะหลังมีอายุเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ด้านคุณค่าทางโภชนาการของมันเส้นที่อายุ 5 เดือน มีเปอร์เซ็นต์เถ้าและเยื่อใย
สูงกว่าที่มันเส้นอายุ 7 และ 9 เดือน แต่โดยรวมแล้วคุณค่าทางโภชนาการของมันเส้นที่ได้ยัง
อยู่ในเกณฑ์มันเส้นคุณภาพเกรดอาหารสัตว์